

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→←

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél

→←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A nyilvános élet átalakulása

Nyilvános életünk egyoldalú alakulása magával hozta, hogy a nézetek objektív, szakavatott kiváása alig jogosult. A közérdek kérdéseinek ideges kezelése folytán olyan ellentétek keletkeztek, amelyek a szönyegre került kérdések csendes megbeszélésétől eltérően csak személyes motívumok által éretnek el és így következett be az, hogy az ellenfél becsé sülyedt és ma alig van a nyilvánosság szolgálatában ember, kit embertársai mérges nyilai a legmélyebben meg nem sértették volna. Tény, hogy az igazán arra termett embert az ilyen koholmányok nem alterálják.

Irtozatosak mindazonáltal ezen elfajult küzdelemnek következményei. Ezek által a nép, a mely a nyomtatott betűnek többnyire túl sokat tulajdonít, minden bizalmát vezetőjével, az intelligens osztályllyal szemben elvesztette. A nép kevés kivétellel az intelligens osztályban ellenségét látja és bizalmatlan vele szemben. Aki megfigyeli a népet, az tapasztalni fogja, hogy a szakadás napról napra nagyobb. Annak látnia kell, hogy a nép napról napra jobban és jobban elpártol az intelligens osztálytól és olyan emberek karjaiba veti magát, akik őt csupán önző célokra használják ki és a társadalmi rendet bukáshoz vezetik.

Másképp ez alig is képzelhető. A legkisebb faluban, ahol a szellemi élet 2--3 intelligens ember kezébe van letéve, találjuk sokszor a legrutább egyenletlenséget. Pap, jegyző és tanító sokszor késhegyig mennek a küzdelemben és amit az egyik jónak talál fölépíteni, azt a másik már azért is lerombolja mert többnyire önző célok azt követelik. Elvi küzdelemtől csak a legritkább esetekben lehet szó. Teljes felszereléssel ütköznek meg és a küzdelem áldozata a nyilvános erkölcs.

Igy megy ez nagyobb községekben városokban és mindenütt az egész országban és kivételek oly ritkák mint a fehér holló.

Aki fáradtságod vesz magának és ért hozzá a néppel báni úgy, hogy az nem szégyeli magát nyilatkozni, az számtalanszor

hallhatta, hogy ez vagy amaz csak azért kibál és lármáz, mert a tyukszemére hágtak vagy mert neki a másik útjában van.

És ezek szomorú jelenségek! Nem vitatható el, hogy a népoktatás az egyszerű ember ítélőképességét nagyban fejlesztette és hogy avval U helyet X-t nem hitethetünk el. Eltekintve mindazonáltal ettől, el kell ismerni a természet törvényeit, melyek szerint a gyöngébb követi az erőset és valamint nem a nap kering a föld körül, hanem megfordítva, úgy a népnek is dacára előrehaladt képzettségének szellemi vezetőit kellene követnie. Ezek azonban befolyásukat tönkre tették.

A magasabb hivatalok, a megyék és a kormány ezen szomorú állapotokat megismerte és utasításaikban a népet egyöntetű szeretetteljes, atyai bánásmódban részesíteni rendelik. Mától holnapra azonban átalakulás nem történhet és bizonyára még huzamos ideig fog tartani, amíg a nép vezetői ezen intelmet megértik és tevékenységükben ehhez alkalmazkodnak. A mit a pap a szószéken, a jegyző az irodában, a tanító az iskolában, általában mindennek, a mi a nyilvános életben tanítva és megtéve lesz annak egyöntetűnek kell lennie, mert a nyilvános élet embereinek akarniok kell a nép jólétét emelni és ha ezt komolyan teszik, akkor kicsinyes megjegyzések és célzások meg fognak szünni és ők vállalva munkálkodhatnak.

Városokban ez már nehezebben megy. De jóakarattal a hivatott vezetőknek itt is találkozniok kell. Hiuságnak és beteg aspirációknak nem szabad érvényesülni.

A nyilvános élet főbb pontjai a vallás, az előrehaladás, a jólét és az által a szabadság és függetlenség. Ami ezen túl megy, az önérdék és jögtalan, mely csak futólagos eredményeket ér el.

Sehol semmi előrehaladás, sem a kultúrában, sem az iparban és a kereskedelemben mert a legjobb erők személyi viszálykodásokba belefáradtak.

Legfőbb ideje, hogy változás álljon be úgy az országházban mint a községházakban, minden sarkán az országnak és kezdjenek productiv

munkához, mely aztán minden személyes viszályt kizár. Mindenütt és mindenki a közjónak szolgáljon, hogy a nép hivatott vezetőiben találjon örömet és akkor a tisztelget is vissza fog térni és a lázító apostoloknak, kik most megyékben sőt az egész országban a népet félrevezetik és az általános rend és az egész intelligencia ellen lázítják, — csúfosan vissza kell vonulniok.

Tisztviselők hitele.

Sok pénzügyi okoskodást és kombinációt olvastunk az utóbbi napokban a tisztviselők hitelének nagyfontosságú kérdéséről és ma megdöbbenéssel olvastuk el azt a sztatisztikai adatot, melyre „Az Újság” alapítja igen érdekes fejtegetéseit:

Köztisztviselőink fizetése e közlemény szerint meg van terhelve adósságokkal. Magának az államvasutak tisztikarának fizetését körülbelül tízedfél millió korona erejéig foglalták le a hitelezők. Hát még a lefoglalás által nem biztosított adósság: szabó, cipész, szatócs stb.! És ez csak egyik kategóriája a köztisztviselőknak. Ugyanez a rettentő kórság emészteti az állami, városi és vármegyei tisztikart. Annak a rengeteg összegnek, amelyet az állam, a vármegyék és a városok havonként a tisztviselők fizetésére folyósítanak, igen jelentékeny része megy a hitelezők kasszájába, s ugyanannyival romlanak a köztisztviselők megélhetési viszonyai.

A fix fizetésű existenciáknak — folytatja ez a fejtegetést — állandó veszélye az adósság. Nemcsak a kicsinyeknek, de tán még inkább a közép- és jobb fizetésűeknek. Az alacsonyabb sorban levő fix alkalmazott először is nem jut egykönnyen hitelhez, másodsor életviszonyai sokkal egyszerűbbek, semhogy egy kis józanság mellett ki nem kerülhetné az adósságszínalást. Mennél magasabbra emelkedik a ranglétrán a köztisztviselő, annál kiáltóbbá válik az aránytalanság az igények és a fizetés közt. (?) Az igények alatt nem supán a kényelmi és nagyüzemi momentumokat értjük, hanem a család növekedésével, a gyermekek neveltetésével járó szükségleteket. Bizonyos hatása van továbbá a standard of life-nak is amely alá a hivatalnok-ember nem szállhat le a nélkül, hogy a maga és az övéinek társadalmi helyzetét meg ne rendítse, vagy a karnak bizonyos nélkülözhetlen presztizsét ne kompromittálja.

Ezeket a lényeges momentumokat nagyon is figyelembe vesszük, amidőn a köztisztviselők adósságairól medítálunk; mert helytelennek és oktalannak az emberi természettel ellentétesnek tartjuk azt a ridek felfogást, hogy a fix fizetésű tisztviselő ne nézze a társadalmat s a környezetet, amelyben él, hanem éljen úgy, vagy nyomorogjon úgy, ahogy a fizetése megengedi. A köztisztviselőnek is joga van

TÁRCA

Az esernyő.

— Guy de Maupassant után, franciából. —

Oreillené asszony főerénye a takarékoság volt. Minden fillért meg tudott becsülni, és a pénzmegtakarítás terén a szigorú elvek egész fegyvertárával rendelkezett.

Szakácsnője járt a legrosszabbul, mert még csak nem is gondolhatott rá, hogy a piacon megtakaríthatna pár garast. Oreille úr maga is csak az elképzelhető legnagyobb nehézségek között juthatott zseb-pénzéhez.

Pedig gazdagok voltak és nem volt gyermekük; de Oreillené mégis mindig sajgó fájdalmat érezett, valahányszor pénzt volt kénytelen kiadni.

Ilyenkor szinte szívébe nyilallott és mikor egy nagyobb kiadás már teljesen elkerülhetetlen volt, — azon az éjszakán nagyon rosszul aludt.

Oreille egyre mondogatta feleségének:

— Nem kellene olyan pedánsnak lenned, hiszen még a járadékunkat sem vagyunk képesek elkölteni!

A mire az asszony ezt válaszolta:

— Sohasem tudhatjuk, mit rejt a jövő. Mindig jobb, ha többel bírnunk, mint ha kevesebb!

Oreillené tömzsi, élénk és gyorsan felinduló, 40 éves asszony volt. Férje állandóan azokról a nélkülözésekről panaszkodott, melyeket felesége jóvoltából elviselni kényserül.

Olykor, midőn hiusága volt veszélyeztetve, különösen kínos volt reá nézve ez az állapot.

Hivatalfőnök volt a hadügyminiszteriumban és csak azért maradt meg állásában, hogy érintetlen járadékát még jobban szaporítsa és hogy feleségének ez által kedvébe járjon.

Két év óta egy és ugyanazon foltozott esernyővel járt a hivatalba, a mi fölött kollégái eleget mulattak. Ezeknek csipkelődéseit végre már meguva, megkérte feleségét, hogy vásároljon számára új esernyőt.

Felesége vett is egy nagy áruház reklám esernyőből egyet 8 frank 50 centimeért.

A mint a hivatalnokok ezt a tárgyat, mely Párisban ezer, meg ezer példányban látható, megpillantották újra el kezdtek Oreille-t bosszantani, a mi ezt egészen elkeserítette.

Az esernyő azonban nem vált be; három hónap múlva használhatatlanná vált, a mi fölött a miniszteriumban általános volt az öröm.

Még nótát is faragtak rá, mely az óriási épület pincéjéig, reggeltől estig hallható volt.

Oreille magánkívül parancsolt rá a feleségére, hogy neki egy új, 20 frankos, finom selyem esernyőt vegyen és számlát hozzon róla.

Oreillené vett is esernyőt 18 frankért és mikor férjének átadta, haragtól kipirult arccal mondá:

— Ez legalább öt esztendőre elég lesz.

Oreille győzedelmeskedett és hivatalában teljes hatást ért el.

A mint este hazaérkezett, felesége nyagtalan tekintetűt vetett az esernyő felé és szólott:

— Ne hagyd azt az esernyőt mindig a tokjában, mert az által a selyem törődik. Nagyon kell

vigyáznod erre az ernyőre, mert újat nem egyhamar fogok ismét vásárolni.

Ezzel átvette az ernyőt és kinyitotta. De a rémlettől, mintegy mereven állott meg.

Egy filléryi nagyságú, gömbölyű lyuk látszott az esernyő közepén.

A lyuk szivarral volt kiegészítve!

— Micsoda ez? — dadogta Oreillené.

Férje, a nélkül, hogy odanézett volna nyugodtan válaszolt:

Ki — micsoda? Mit akarsz ezzel mondani?

— Te . . . te . . . ember, mit tettél, hisz az egész drága esernyődöt elégetted.

E közben férjére rohant, mint ha meg akarná őt ütni; és a kis gömbölyű égési lyukat az orra elé tartotta!

Ez megsemmisülten nézett maga elé és dagogni kezdett:

— De . . . mi ez . . . nem is tudok róla! Esküszöm neked, hogy én nem vagyok hibás, fogalmam sincs róla, hogy mi történt ezzel az esernyővel!

— Fogadok, — kiáltott Oreillené, — hogy te a hivatalodban komédiát csináltál ezzel az esernyővel és e közben tetted tönkre.

— De kérlek, hiszen még jóformán ki sem nyitottam, csak egyetlen egyszer, hogy megmutassam, milyen szép. Ennyi volt az egész.

Oreillené reszketett a dühtől és azon jelenetek egyikét rögtönözte, melyek egy békeszerető embernek borzasztóbbá teszik a családi othont, mint a golyózápor a harcmezőt.

emberi gyengéihez, neki is joga van ahhoz az illúzióhoz, hogy a pillanatnyi válság alatt vállalt teher nem nyom oly súlyosan, mint maga a válság s annak pillanatnyi kihatásai. Nem is szólva azokról az igen súlyos esetekről, amidőn a családalapítás, betegség, szülők támogatása kényszeríti a tisztviselőt adósságcsinálásra.

Az adósságok e nyomasztó terhe is egyik jelentékeny eleme volt a köztisztviselők fizetésrendezési mozgalmának. Igen nagy azoknak a középfizetésű tisztviselőknek a száma, akik a fizetésjavításban az adósságtól való menekülésnek lehetőségét látják. Rendszerint néhány száz korona az, amit ezek a tisztviselők adósságaik törlesztésére és kamataira fordítanak. Az eddigi fizetésnél ez a pár száz korona hiányt jelentett a legelemibb szükségletekben. Ha azonban a fizetésjavítás meghozza azt a pár száz koronát, akkor az a summa, melylyel eddig az igényeket a minimum alá kellett szállítani, felszabadul s a normális igények kielégítésére fordítható.

S itt vág bele az adósságcsinálás kérdése az adósságmentesítés problémájába. Hallottunk proposíciót, hogy a fizetésjavítási summát tegyük lefoglalhatatlanná, sőt olyat is hallottunk, hogy a tisztviselők fizetése egyáltalán ne legyen lefoglalható. Az utóbbi esetről nincs sok mondandóvalónk. A tisztviselők teljes hitelvesztettségére sokkal nagyobb válságot idézne elő száz meg száz egzisztenciában, mint az eladósodás maga. Az élet oly tömérdek esetet konstruál amikor a kisebb egzisztenciákra gyakran létkérdés a hitel, hogy őket a hitelszerzés lehetőségétől megfosztani, embartelenséget és katasztrófák felidézését jelentené. De a most megadott fizetési plusz lefoglalhatatlansága is káros, sőt veszedelmes expediens lenne magukra az adóssággal terhelt tisztviselőkre nézve. Eltekintve minden egyébtől, pusztán az a körülmény, hogy kénytelenek a régi hitelezők kezeiben maradni s a nagyobb törlesztési rátaikat s a nagyobb kamatokat fizetni, mert a fizetés lefoglalhatóságának korlátozása a konverziót nagyon nehezíti, sőt sok esetben lehetetlenné teszi, — ellene szól e tervnek, nem is szólva arról, hogy határozott megkárosítását jelentené a hitelezőknek, akik még nem bírtak eddig fedezetet találni a tisztviselők fizetésében.

Ezen az uton nem segíthetünk az adósságba jutott tisztviselőknél. A cél nem lehet az, hogy az adósságcsinálás lehetőségétől megfoszassuk őket, sem az hogy a hitelezők megkárosításával biztosítsunk nekik jobb egzisztenciát, hanem egyedül az, hogy könnyebbé tegyük számukra adósságaik törlesztését s módot nyújtsunk nekik egyrészt idővel megszabadulni az adósságtörlesztéstől, másrészt az adósságtörlesztés ideje alatt is lehetőleg biztosítani számukra a fizetésjavításból származó előnyöket a megélhetési viszonyok javításában.

Erre a lehetőségre utalt a minap a miniszter-elők, amidőn a problémával foglalkozva, éppen a személyi hitel emelésében jelölte meg a legjobb eszközt arra, hogy módot nyújtsunk az eladósodott tisztviselőknek adósságaik konvertálására, olcsóbb kamatlábu és kedvezőbb törlesztésű hitel szerzésére.

Ebben a gyakorlati irányban történnek is — értesüléseink szerint — lépések a kormány kebelében. Tanácskozások, számítások és egyéb előkészítő lépések folynak. Hát mi most sürgetjük és követeljük a terv megvalósítását. Követeljük oly irányban, hogy a kormány felügyelete és hatékony ellenőrzése mellett alakuljon ki a mentési akció abban az irányban, hogy a köztisztviselők megszabadulhassanak terhes feltételű adósságaiktól s oly személyes hitelt nyerjenek, melynek törlesztése és kamatai nem terhelik oly súlyosan az immár feljavított fizetéseket, sőt módot nyújt arra, hogy a tisztviselő élvezhesse is a fizetésjavításban nyert jobb megélhetési lehetőséget.

Az állam törődjön tisztviselőivel nem csupán a köteleességek és a szolgálati viszony keretében, hanem

magányviszonyok tekintetében is. Ez nemcsak etikai, hanem jól felfogott anyagi kötelessége is. Igen komolyan figyelmeztetjük a kormányt, hogy szakítson azzal az eddigi praksissal, mely a rideg munkaadó és a munkát díjazó viszonyt ismerte csupán. Nyújtsa immár baráti segítő kezét és rokonszenvének melegét is tisztviselőinek, akik egy életet szentelnek neki. Tudnia kell a kormánynak, hogy ezzel magának az államnak szerez legtöbb előnyt: megszerzi a köztisztviselők ama lelki energiáját, amelyet eddig a súlyos gondok nyűgöztek le. Ez a felszabadított lelki energia pedig az odaadóbb és jobb munka révén hőven megtéríti az államnak amugy is kötelees gondoskodását tisztviselői jólétére.

Polgármesterünk ünneplése.

Ritka egyértelműséggel és összhangban ünnepelte a város törvényhatósága mult szombati közgyűlésén városunk polgármesterét, Mattanovich Adolfot a királyi tanácsosi címmel történt legfelsőbb kitüntetése alkalmából.

A tiszteletnek, ragoszkodásnak, szeretetnek és bizalomnak oly spontán megnyilatkozása volt ez, mely a város közgyűlének szentelt majdnem harmincz évi becsület és eredményes munkálkodásnak legszébb elismerése.

Elnöklő főispán, bajnai Zákó Milán az ő lekötelező modorában elmondott szívvelyes üdvözlő szavaival méltatta a polgármester hervadhatatlan érdemeit, melyeknek elismerését a királyi tanácsosai díszes sorába emelte a polgármestert.

Utána dr. Scsitinszky Adolf magyar, Bachmann Antal német- és dr. Lazárovics György szerb nyelven üdvözlőtek az ünnepeltet. A gyakori tetszésnyilvánításokkal és végül lelkes éljenzéssel fogadtak beszédek, tekintettel arra, hogy azok a közérzletnek igaz és méltó kifejezői, a következőkben közöljük.

Dr. Scsitinszky Adolf következőleg üdvözölte az ünnepeltet:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A királyi kegynek az a sugara, a mely az Ő Méltósága által velünk ünnepélyesen is közölt kitüntetéssel Polgármesterünk nemes egyéniségére árad, fényesen világítja meg azt a több mind negyedszázados élet pályát, melyet polgármesterünk e város szolgálatában sok éven át mint árvaszéki ülnök, majd mint törvényhatósági főjegyző, 10 esztendő óta pedig mint a város első tisztviselője eltöltött.

A mikor a törvényhatósági bizottság bizalma a mélyen tisztelt Polgármester Urat a város önkormányzatának az élére állította, nagy és nehéz feladatok előtt állott e város, mert abban a közgazdasági átalakulásban, a melyen az ország s vele a polgárosított határvidék is az utolsó 30 évben átment, s a melynek irányát a közlekedési hálózat kiépítése iránti törekvések adták meg, a hálózat elhelyezése alkalmával a városnak ideje korán el kellett foglalnia az őt megillető helyet, ha régi pozícióját mint e vidék emporiuma, meg akarta tartani.

És bizonyára nem vonok le semmit a t. Polgármester Ur érdeméből, ha tartozó nyíltsággal említem fel most is, hogy a reánk váró nehéz feladatokra és küzdelmekre való tekintettel a bizottságunk nem egy tagja nem minden aggodalom nélkül látta, hogy a város kormányát a legvalóságosabb időben éppen a Polgármester Ur vette a kezébe, mert most ép oly nyíltsággal és igazságszeretettel ismerhetjük el, hogy azon feladatok tekintetében, a melyeket a város érdekeit illetőleg a rohamos gazdasági fejlődés folyamata felelősségtérhes állásában reá, mint a városi önkormányzat fejére hárított, a fen-

forgott súlyos körülmények daczára az elérhető mindenkor valósággal el is érte.

Nem a csak koronként megdagadó hegyi patak szilaj erejével és morajló zajával rontott az útjában álló akadályoknak, de a szakadatlanul hulló vizesebb kitaró munkájával s arany tiszta jellemmel párosult szívós tehetségével vájta ki s hárította el utjából a sziklákat, melyek gyakran fenyegették hajótöréssel a város legvitalább érdekeit, s az azok védelméhez fűzött remény megvalósulását.

Éppen azért úgy érzem, hogy nemcsak a magam nevében szólalok fel, de a törvényhatósági bizottság és a város polgársága érzelmeinek vagyok a tolmácsa, mikor ebben az ünnepélyes pillanatban azt jelentem ki, hogy a kitüntetés, a mely a polgármester urat érte, lelkes örömmel töltötte el e város minden hű fiát, mert ebben megtisztelő jelét és bizonyítékát látjuk annak, hogy azok a tényezők és körök is, a melyeknek feladatukhoz tartozik a nemzet állami és társadalmi életének az irányítása és a melyeknek ebből folyólag különös súlyt kell a polgári erények kultuszára helyezniök, teljesen osztoznak velünk abban a tiszteletben, elismerésben és nagyrabecsülésben a melynek e város közönsége a Polgármester Ur irányában az által adott kifejezést, hogy őt ismételve és mindig egyértelmű közakarattal választotta meg a törvényhatóság első tisztviselőjéül.

Engedje meg nekem a tisztelt Polgármester Ur, hogy a midőn legfelsőbb kitüntetése alkalmából mint a bizottság érzelmeinek és nagyrabecsülésnek egyik tolmácsa, ezeket előadtam, azokhoz még azt a mindannyiunk szíve mélyéből fakadó óhajást fűzhessem, hogy a mélyen tisztelt Polgármester Ur a királyi kitüntetést sokáig boldogan élvezhesse.

Bachmann Antal szívvelyes szavai a következők:

Tisztelt közgyűlés!

Nemcsak az önök, hanem az egész város lakossága nevében vélek szólani, e mikor a mi tisztelt polgármester urunkat erről a helyről öszintén üdvözölöm és neki kijelentem, hogy mi valamenyen szívből örülünk annak, hogy érdemei elismerését a magas kormány és nagyrabecsült főispán urunk előterjesztésére Ő Felsőge szeretett királyunk kegye neki a királyi tanácsosi címet adományozta.

Polgármester urunk azonban becsülettel meg is érdemelte ezt, mert 28 évi működése alatt szülővárosunkat — melynek ő is már régen fia lett — mindig híven, eredményesen és kifogástalanul szolgálta.

Midőn később a polgárság bizalma folytán ismételt a város polgármesterévé választatott, minden lehető elkövetett és buzgóan arra törekedett, hogy városunk javát és érdekeit, főként a forgalom és kereskedelem emelése által elősegítse. A felső hatóságoknál mindig arra törekedett, hogy városunkról jó véleményt keltsen, és azt a polgári és katonai hatóságokkal való barátságos egyetértés útján ápolja.

Nyugodt, barátságos föllépésével, szenvedély nélküli és pártatlan hivatali ténykedésével gyakran sikerült neki a legkülönbözőbb ellentéteket kiegyenlíteni.

Gazdag és szegény mindig egyenlő, jóakaró fogadtatásra talál nála, és ha nem is teljesítheti mindenkinek kívánságát, mégis senki sem távozik sértve az ő iródjából.

Hazafisága megrendíthetetlen, melyet ő minden alkalommal kifejezésre is juttat.

És most igen tisztelt polgármester ur, kívánom, hogy ezt a tekintélyes állást városunkban még sokáig töltsen be és viselje szívén annak javát. Igy nemcsak a mi már kiérdemelt bizalmunkra, hanem az egész polgárság őszinte és erélyes támogatására számíthat a jövőben.

Háromszoros „élj-n“, „hoch“ és „zivió“ a mi tisztelt kir. tanácsos és polgármester urunkra, Mattanovich Adolfra!

Dr. Lazárovics György beszédének bő kivonata ez:

Dr. Lazárovics György a város polgármesterét mint régi iskolatársat üdvözlö. A kötelezők, melyeket az ifúság fűz össze, a legőszintűbbek az életben, és éppen azért teljes szívből örül a polgármester urat ért királyi kitüntetésnek. De mint e város polgára is örül szónok, mert a polgármesterben az egész polgárság ki van tüntetve és mert meg van győződve, hogy a királyi kegy a polgármester urban a jó akaratot és az erőt meg fogja kétszerezni ahhoz, hogy tevékenységét a város javára kifejthesse.

Mindenki, ki a város történetét ismeri, kénytelen beismerni, hogy a város gazdasági és kulturális életében soha oly fontos változások nem történtek, mint az utolsó 10—15 esztendőben. Mindezen változások tanubizonyosságai annak a fáradhatlan buzgóságnak, mellyel a város javát előmozdítani törekedett.

És ennek az eredményes működésének daczára a város anyagi tekintetben még mindig l-jtőn áll, — melyről — csak egy kis könnyelműség mellett — könnyen lecsuszhatik. Minden tényező részéről megbocsáthatatlan bűn volna, ha ezt a veszedelmet idejekorán föl nem ismernék.

Szónok maggyőződése szerint az a veszedelem csak úgy lesz elkerülhető, ha nemcsak a polgármester ur a tisztikar élén, hanem az egész polgárság is nemzeti és vallási különbség nélkül a megmentési munkában részt fog venni.

Ha a polgármester ur ezeknek a várakozásoknak meg fog felelni, — a mi-ben szónok nem is kételkedik, — úgy legjobban igazolni fogja a királynak kegyét és a polgárságnak azt a bizalmát, mely minden alkalommal eléjébe hozatik. Legyen is meggyő-

Az asszony egy kis selymet foltozott az ernyőre, melyet a régi esernyőből vágott ki s a mely egészen elűtő szintű volt; és másnap Oreille levett kedélylyel és foltozott esernyővel ment a hivatalba.

Az ernyőt szelkrényébe állította és nem gondolt rá többet, mint a hogy az ember kellemetlen eseményekre nem gondol szívesen vissza.

De este, alig hogy hazaért, felesége az ernyőt a kezébe vette és kinyitotta, hogy megnézzze; de mintha villanyos ütés érte volna, hirtelen visszahökkt.

Az esernyő teljesen el volt borítva apró lyukacs-kákkal, melyek szemmeláthatólag „égési sebek“ voltak, mintha égő pipa hamuját szórták volna rajta szét. Tönkre volt silányítva. Helyrehozhatatlanul tönkre silányítva.

Szó nélkül személtte tovább Oreille az ernyőt, mert neje sokkal inkább fel volt indulva, semhogy torkán egy szó is kiférhetett volna.

Aztán egymásra néztek; Oreille lesütötte szeméit: miglen egyszerre Oreillené férje arcába nem csapta a megrongált „szerszámot“ és hangját megtalálva dühkötéssel kiáltott feljé:

— Nyomorult! Nyomorult! Te ezt erőszakkal tetted! De megkeserülöd. Több esernyőt nem kapsz. A jelenet újból elkezdődött.

És csak mintegy kétórás zivatar után juthatott Oreille ismét szóhoz.

Ekkor újra esküdzött nejének, hogy ő nem tudja megérteni az egész dolgot; ez csak vagy rossz akarat, vagy bosszu műve lehet.

A kiines egy nyomása vég-t vetett Oreille szenvedéseinek. Egy barátja jött, a ki ebédre volt hozzájuk hivatalos.

Oreillené elpanaszolta neki az esetet. Ismét egy új esernyőt venni? Az nem létezik. Több esernyőt nem kap az ura.

A vendég egészen helyesen jegyezte meg:

— Igen asszonyom, de így meg majd a ruháit rongálja, a melyek bizonyára többet érnek egy esernyőnél.

A kis asszony dühösen válaszolt:

— Akkor vegyen magának egy cselédesernyőt, mert én ujat nem veszek neki!

Erre a gondolatra fellázadt Oreille:

— Akkor kérem fogom a hivataltól való elbocsátásomat. Én nem megyek cselédesernyővel a miniszteriumba.

Huzassa hát be újra ezt a régit, szólt közbe a barát, az nem kerül oly sokba.

— Ezt behuzatni legalább 8 frankba kerül — mondta Oreillené magánkivül.

26 frank egy esernyőért, ez bolondság, ez az örültséggel határos

A vendégnek, a ki szegény hivatalnok volt, új ötlete támadt!

Hát akkor fizettesse meg a biztosító társasággal, a melynél tűz ellen biztosítva vannak. Ezek a társaságok megtérítik az elégett tárgyakért a kárt, feltéve, hogy az égés az önök lakásában történt.

Ez a tanács azonban megnyugtatta a kis asszonyt, a ki egy pernyi gondolkozás után így szól utához:

— Mielőtt holnap reggel a miniszteriumba mennél elméssz a Maternelle hivatalába, esernyőd állapotáról a leletet felvételni és annak megtérítését szorgalmazni.

Oreille felugrott.

(Folytatás következik.)

zódve, hogy minden a város valódi érdekeinek szolgálatában végzett munkájában maga körül fogja találni a th. bizottság azon részét is, melynek nevében szónok beszélt.

(Lelkes eljenzés szerb nyelven.)

Folytonos lelkes eljenzések között emelkedett föl Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester és a következőleg köszönte meg három nyelven a kiváló figyelmet és kitüntetését:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A legfelső királyi kitüntetés a legmélyebb hála érzetével tölti el minden valómát. De hálaival tartozom Méltóságodnak, a tisztai karnak és a t. törvényhatósági bizottsági tag uraknak, hogy ez alkalommal is érdemeimen felül oly kitüntető figyelemben részesíteni méltóztattak.

Az isteni gondviselés külföldi kegyét látom abban, hogy majdnem 30 év óta városunkban a közpályán működni szerencsés lehetek.

De működésem mindig hiu, sikertelen marad, ha hazánk böles kormányának mindenkori nemes képviselői, az önzetlen tisztai kar és az áldozatkész törvényhatósági bizottság oly meleg, oly rokonszenves, oly hazafias támogatásban nem részesít.

Ezen hazafias támogatásban találtam mindig — sokszor laukadtságomban — új erőt, — ezen támogatásnak tulajdoníthatom a legfelsőbb királyi kitüntetését, mely egyszersmind a városnak kitüntetése is.

Ezért midőn hálaomat újból kifejezném, kérem Méltóságodat, tisztársaimat és a t. törvényhatósági bizottsági tag urakat, hogy városunk javára jövőben is eddigi rokonszenvedéssel megajándékozzanak méltóztatásuk.

H I R E K.

A magyar nemzet gyásza. A világirodalomnak mindenha egyik legnagyobb képviselője, nekünk szemünk világa: Jókai Mór 1904. május 5-én meghalt. Mit alkotott, mit teremtett Jókai, azt tudja mindenki, ép azért fölösleges ide igtatnunk. Egy új világot nyitott s az a világ kizárólag a miénk volt, a magyar nemzeté. Ez az új világ ott van ragyogó műveiben, mely a mi drága közös kincsünk. A herosi idők koszorús alakjai közül ő volt az, ki legtovább gyö-nyörködhetett abban a munkában és annak hatásában, melyet évszázadokra világító szellemök alkotott. 1825-ben született. Az 1848-diki márciusi vér nélküli forradalom egyik hőse volt. Most már nincs ő se! Azaz: van, él, halhatatlan, mert az olyan szellemek, mint ők, halhatatlanok.

Polgármesterünk a királynál. O Felsőge a király, szerdán, május 11-én fogadja legfelsőbb kihallgatáson Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármestert, ki e czéleből kedden a székesfővárosba utazik.

A miniszterelnök köszönete. Városunk mult heti közgyűlése feliratilag üdvözölte a miniszterelnököt és az összkormányt a vasuti strájk alkalmával tett erélyes intézkedésekért, mit gróf Tisza István kormányelnök a következőképp köszönt meg:

Nagyságos polgármester Úr!

Pancsova város törvényhatósága nevében, a vasuti forgalom helyreállítása alkalmából a kormányhoz intézett üdvözlét fogadják úgy a magam, valamint miniszterársaim nevében őszinte köszönetünket.

Budapest, 1904. évi május hó 3-án.

Hazafias üdvözléssel
Tisza s. k.

Társasvacsera a polgármester tiszteletére. Mattanovich Adolf polgármester tiszteletére a polgárság által április 30-án rendezett társasvacsera fényesen sikerült. Közel kétszázan gyűltek egybe a Trombitás izlésesen, az országy és város czimereivel és zászlókkal díszített nagytermében. Az ünnepeltet küldöttség kísérte a terembe nagy eljenzés közepette. Az első felköszöntőt szeretett főispánunk, Zákó Milán mondotta a legelső magyar emberre, a dicősegesen uralkodó ősz királyra. A társaság állva hallgatta meg a felköszöntőt és a lelkes eljenzések után a zenekar a Hymnust játszotta. Dr. Wittig-schlagel Rezső az ünnepelt Mattanovich polgármesterre emelt poharat, kiemelve annak a közpályán töltött fáradhatlan, becsületes és makulátlan működését. (Zajos tetszés.) Christian Antal a város érdekeit mindig előmozdító népszerű főispánt Zákó Milánt köszöntötte fel. (Lelkes taps és eljenzés) Popovics Luka szerbül és Schwalm György németül az ünnepelt polgármester érdemeit méltatta. Mindkét felköszöntő lelkes visszhangra talált. Dr. Karattúr Arthur a szerető hitvesről Mattanovich Adolfnéról emlékezett meg. Mattanovich polgármester megköszöntve az ovációkat a törvényhatóságot, tisztársait, a polgárságot, a hadsereg képviselőit és a lelkeseket éllette. Burett Lajos honvéd őrnagy a polgárságra és a polgármesterre írtet nagy tetszés között poharat. Bachmann Antal a polgárság és katonaság közti jó egyetértésre emelt poharat. A társaság késő esteig a legjobb hangulatban maradt együtt, bizottságot téve arról, hogy polgármesterünk általános tiszteletnek, becsülésnek és szeretetnek örvend.

Eljegyzés. Sikorszky Sándor kir. törvény-széki aljegyző, ügyész megbízott, magyar társadalmunk rokonszenves tagja eljegyezte Scherter Hermin

kasasszonyt, Scherter Antal állami tanító és a „Nép-bank“ felügyelő bizottsága tagjának művelt és szeretetre méltó szép leányát. Gratulálunk.

Folytatólagos közgyűlés. A város törvényhatósági bizottságának május hó 2-án folytatólagosan tartott közgyűlésén az 1903. évi zárszámadások tárgyalattak és minden nagyobb izgalom nélkül jóváhagyattak. A háztartási alap kimutatott fölöslege 57.182 kor. 89 fill. tesz ki. Szó eset az utcai világítás olcsóbbá tételéről s utasított a tanács a gázgyár megváltásának kérdését sürgősen és behatóan tanulmányozni.

Esküvő. Tóth Bálint torontál-vásárhelyi tanító május 12-én esküszik örök hűséget Sörös Ilonkának ottani tanítóúrnak, Sörös Ferencz törvényszéki iroda igazgatójára szerető méltó, magas műveltségű leányának. Gratulálunk.

Tisztelgések a polgármesternél. Hogy mennyire közkedveltségnek örvend Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester, mennyire örül mindenki az őt érte királyi kitüntetésnek, mutatja az, hogy még városunk jótékony négyeleti is felkeresik jó kívánságaikkal. A mult héten a szegény iskolás gyermekek „Népnyelvi Egylet“ névű bizottsága és az „Izr. négyelet“ választmánya tisztelegtek polgármesterünk-nél. Az előbbi nevében üzv. Zsitkovics Mária elnökött, az utóbbi nevében pedig dr. Weil Adolfné mondott szép üdvözlő beszédet. Mattanovich polgármester megatottan köszönte meg a hölgyek kitüntető figyelmét.

Bűcsű-előadás. A Dombay-pár kedden tartja utolsó és bűcsű előadását. Ez alkalommal színre kerül „Hajnali vendég“, és a közönség kíváncsán megismerkedik az első előadások bemutatott „Kölköztörböl“ című vígjátékot. A jeles művészpár bűcsű előadását közönségünk pártfogó figyelmébe ajánljuk.

Kiállításunk támogatása. A jövő évi pancsovai ipari és mezőgazdasági kiállítás czéljaira a Pancsovai Kereskedelmi Bank 600 koronát szavazott meg. A „Vadjavina“ pedig a kiállítás alkalmából helybeli iparosok segítyezésére 300 korona adományozott.

Magyar színészet. A mult heti egyetlen előadás után előlegezett elismerést és dícséretet a Dombay-pár e heti műsorával és művészi játékkal teljeseen igazolta. A közönség is sűrűbb sorokban töltötte be a nézőteret (pedig számosan még mindig hiányoznak). De meg is érdemlik derék magyar színészeink a legnagyobb pártolást.

Kedden, május 3-án Almássy Tihamér „Két év multán“ című egyfelvonásos vígjátéka került színre. Dombayné Rozán grófnét, Dombay M. Ervin grófot személyesítette ritka tökélyvel. Utána „Don Pietro Caruso“ olasz színjáték ment. A czim-szerepet Dombay játszotta nagy hatással; Dombayné (Margharitta) méltó partnerje volt. A közönség mindkét darabban lelkesen megtapsolta a szereplőket. Belyna Fabrició gróf szerepében szintén jó volt.

Szerdán délután gyermek előadás volt. Margit álmai és Az egérke című darabokat adták elő.

Csütörtökön, „Nőudvarlás“ és „Már alszik“ került színre igen szép őszhangzatos előadásban. Dombayné mint Hermin előkelő bájos fiatal özvegy és mint Georgette temperamentumos szobaleány volt. Dombay, Aladár és Claponiére szerepében kiváló volt. József inas szerepében Gabos igen jó volt és természetes komikumával általános derűtséget okozott. A közönség hálásan megtapsolta a derék magyar művészeket.

Ma vasárnap „A tükör“, „A Nőgyűlölő és „Egy kis vihar“ című egy felvonásos darabokat adják.

Dalestély. A „pancsovai ev. templom dalegyesület“ május 14-én este 8 órakor a Weifert-féle sörház helyiségében mükedvelő előadással egybekötött dalestélyt rendez Hoffmann Keresztély karmester vezetése alatt. Az énekszámok között magyar népdalok is szerepelnek. Színre kerül Kotzebue „Az egyenes út a legjobb“ című német egyfelvonásos vígjátéka, melyben az egyet legjobb mükedvelői játszanak. Belépti díj: 1 korona.

Tanítógyűlés. A délmagyarországi tanítóegylet pancsovai fiókja ez idei tavaszi közgyűlését f. é. május hó 14-én délelőtt 10 órakor Glogon községében tartja meg. Ezen gyűlésre nemcsak az egyet rendes tagjai, hanem az iskola és tanítószabvány barátai is tisztelettel meghivatnak. Tárgyalás alá kerülnek a következő tételek: „Miben gyökerezik annak oka, hogy a szocializmus tévtanai a nép alsó rétegeiben mindinkább terjednek, abban lábrakapva, a társadalmi rendet veszélyeztetik és mennyiben ellensúlyozhatja azt az iskola okoskerü és czéltudatos müködésével?“ előadja Zelinka Károly r. k. lelkész; „Fejezetek az iskolai egészségügyről“ előadja Dr. Schulcz József orvos; „A nevelésről — nevelőknek“ előadja Heim Alajos közs. tanító. Ezen közgyűlésen a tisztujtítás is megejtetik. A gyűlés után társasbéd lesz, melynek ára 2 kor. 40 fill. Este az egyet konviktus javára táncszétyel rendeztetik. Reggel 8 órakor választmányi gyűlés lesz. Városunkból is több tanító és tanítóné kirándul Glogonba.

Kiállítási hírek. A kiállítás végrehajtó bizottsága a hét folyamán, valószínűleg szerdán vagy csütörtökön ülést tart, melynek legfontosabb tárgya az igazgatói állásra alkalmas egyén kiszemelése. Hát a többi fontos ügyekről mint reális költségvetésről stb. mikor lesz szó?

Vendéglő megnyitása. Nedelkovic Vljakó jónévtü vendéglős, kit közönségünk mint a „National“ kávéház bérletjét előnyös-n ismert, átvette az alaposan renovált „Pelikán“ szállodát és ma már meg is nyitja. Izlotes ét-lak és hamisítatlan tiszta jó italok mindenkör kaphatók.

Uteza loesolás. A nyár folyamán szükséges uteza loesolás biztosítása czéljából május 11-én d. e. 9 órakor szóbeli árlejtés lesz Rakicsics Sándor tb. főkapitány hivatalos helyiségében. A loesolás június 1-én veszi kezdetét.

Öngyilkossági kísérlet. Damjanov Tinka vadházaságban élő 23-éves munkásné öngyilkossági szándékkal csütörtökön maró lúgot ivott és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Állapota reménytelen. A tett oka házi perpatvar.

Ellopott papucsok. Lencz Henrik alsóvárosi (Király utca) szatocstól május 1-én Prvacsiki Zsiva hét pár papucsot lopott. A tettes a rendőrség nyomozása folytán lépre került. Felhívjuk ez alkalommal rendőrségünk figyelmét egyes szatocsok azon rossz szokására, hogy majdnem egész tizletüket az utcai járda szélén elhelyezett ládákra stb. kirakják. Ez által nemcsak jogtalanul elfoglalják az utat, de, mint jelen esetben is, a talársa szintén alkalmat adnak. Talán lehetne segíteni!

A magyar-amerikai hajójárat. Magyarországból kivándorlók szállítására csakis a fume-newyorki hajójárat nyert engedélyt. Az állandó menetrend szerint Fiuméből minden második kedden van hajóindulás. Május 17-én (kedden) a „Slavonia“, május 31-én (kedden) a „Pannonia“, június 14-én (kedden) az „Ultonia“ hajók indulnak New-Yorkba. A szállítási díjban bennfoglaltatik két napi ellátás Fiumében és teljes ellátás a hajon. Naponta háromszor van étkezés, minden napra másféle étlappal. Az egyik napra szóló étlap példának okáért a következő: Reggeli: kávé vagy tea tejjel, vajás kenyér, száraz halak, sütemény. Ebéd: leves, marhahús rizszel és burgonyával, sertés-hús borsóval, gyümölcs, kenyér és bor. Vacsora: Pecsénye mustárral, makoróni sütemény, kenyér és bor. — Azok a híresztelések, a melyek a fumei hajókkal utazók partraszállásáról kerültek forgalomba, valótlanok, mert a kik az engedélyt nyert társaság hajóin utaznak, külön díjat nem fizetnek és zaklatás nélkül léphetnek partra Amerikában. Díjtan felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad az „Adria“ személyszállító osztálya: „Központi Menet-jegyiroda“ Budapest, VI., Vigadó-tér 1. szám alatt, a melynek távirati és levélcíme: Menetjegyiroda, Budapest.

A gőzgépezékek és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1904 évi május hó 21-én reggel 8 órakor a m. kir. államasvutak mühelyépületében fog megtartatni.

A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros Kút-tér 2 sz.) czimezve, legkésőbb a megelőző napn nyujtandok be.

Hirdetések.

Dr. Dragicevics Miklós

egyet. orvostudor

lakik Gizella-utca (ezelőtt Mészáros-utca) 2. sz. a., saját házában, rendel délelőtt 9—10 és délután 2—3 óráig.

6-4

7370. z. ám

1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kionat.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán lovag Feymann Gyula pancsovai ügyvéd által képviselt Gerauth Ottó pancsovai lakos javára 57 kor. tölke, ennek 1896. évi június hó 19-ik napjától járó 6% kamata 3 kor. 04 fill. eddigi 18 kor. 30 fill. jel-nlegi s még f-Imertelendő költség kielégítése végett az 1881: évi 60 tez. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Dimitriev János sztarcsovai lakos ellen a Sztarcsova községben és a sztarcsovai 226. sz. betétben foglalt: A I. 1—2 sor. 969.—970. hrsz. 544. ö. i. sz. ház. 257 □ öl udvar és 179 □ öl kertre 284 kor. becsárban az árverést a C. 1. sorsz. a. Lemaies ajból férj Glavonics Julianna javára bekebelezett életkosszigiáni haszonélvezeti jog fentartásával elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Sztarcsova községben 1904. évi július hó 22 napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Sztarcsova községben kifügesztett s megtekinthető feltételek mellett:

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-a vagyis 28 kor. 40 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1904 évi április hó 27-én

Medzihradszky,

1-1

kir. tvszéki bíró.

Kövérseget

gyorsan megszünteti (ártalmatlanságrt jótállással) Thiele kövér-telenítő teája; ára csomagonként 175 fill., 4 csomag vételénél bérmentes (utánv.) küldés.

Ludwig Thiele, Mannheim.

6-1

(A küldést osztr. gyógyszerár eszközzi.)

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik kőszvényél, csúznál és meghülséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Adler István

butorraktára Pancsován, Gromon-u. 8. sz.

Bútorok,

teljes

szobaberendezések

menyasszonyi kelengyék
olcsón és jó kivitelben.

Nagy választék!

Ugyanott virágméz, kilonként
1 koronáért kapható.

Kérjen csak
SELLE & KARY-féle

legjobb tisztítószert
minden finom lábbeli számára,
sárga és fekete színben.
Különösen ajánlható Boxcall,
Oscaria, Chevreaux- és
Lakkezipók számára.
Bécs, XII/1.

Világhírű a
„REKORD“
festészetű műintézet

a kiválóan sikerült, életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő-levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, akvarel- és pasztel-festésben, fénykép után, 48=63 cm, nagyságban a 20 kor. Legfinomabb kivitelű bromplatin és krétarajz a 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu festményt készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez s azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„Rekord“
festészetű műintézet
BUDAPEST
VII., Rottenbiller-ut. 46.

McCormick Harvesting Machine Comp.
(Chicago-i aratógépgyár.)
Knecht J. E., igazgató. Budapest, V., Váci-út 30.

KATALÓGUSOK ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttogép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszálógép, széneggyűjtő gereblye és „Manila” kéveköttogépalap gyártmányai.
Évi gyártmány 362.000 gép.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás kerékpárok, varrógépek, arany- és ezüstárúk, evőkészletekben stb.
A szendrői fehér fémalapú ezüst- és chinaezüst-árú gyár egyedüli elárúsítóhelye.

Van szerencsém mélyen tisztelt vevőim szíves tudomására juttatni, hogy nagyobb üzletkötések és alkalmas vételek folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, miszerint a legjobb minőségű

I-rendű Pneumatik kerékpárokat
egyévi jóállás mellett, mérsékelt áron részletfizetésre is elárúsíthatom.

Czégem egyedüli elárúsítóhelye a jóhírű

Dürkopp Diana, Puch Styria, Naumann Germania
METEOR, ROYAL, amerikai és angol kerékpároknak.

Ügyszintén képviseltem alatt áll 15-féle legjobb gyártmányú **VARRÓGÉP** családi használatra, továbbá szabók, nyergesek, cipészek számára.

Jól berendezett műhelyemben mindenemű javítások, ügyszintén aranyozások és vésések szigorúan szolid kivitelben, pontosan eszközöltetnek.

**** Kerékpár- és varrógéppalkatrészek továbbá aranyárúk ****
állandóan gazdag választékban vannak raktáron.

Mint általában köztudomású, nagy raktárt tartok **ékszerekben**, mint **arany- láncok, gyűrűk, fülbevalók**, különféle **brilliáns- és gyémant drágaságokban**, Svájci és francia arany-, tulla-, ezüst-, aczél-, nikkelt **zseb-, fali-, inga- és ébresztő-órákban.**

Hegedűk, harmonikák, arisztónok és különféle zenélő tárgyak.

OPTIKAI ÁRÚK szemüvegek, csiptetők a legfinomabb kristályüvegből. Légsúlymérők, hőmérők, bor- és különféle szeszmérők.

GAZDAG VÁLASZTÉK

Tükrök, képek, lámpákban s más, a háztartáshoz szükséges és **ajándékul** alkalmas tárgyokban.

Miután összes árucikkeim árait jelentékenyen leszállítottam, kérem a m. t. vevőimet, hogy erről tudomást venni és szükséglet esetén bizalommal hozzám fordulva, állításomról meggyőződni sziveskedjenek. — Számos látogatást kérve maradok kiváló tisztelettel

Telefon-szám: 85. **FISCHER MIKSA.**

Arany-, ezüst- és drágakő törmelék a legmagasabb áron megvételük, esetleg új tárgyakért becsereztetik.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.
Budapest, V. k., Váci-körút 32. sz.

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű
gőzcséplőkészleteket, ipari célokra alkalmas Compound lokomobilokat.

MILLENIUM fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköttogépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Képviselők: **Singer és Palmer**, Temesváron.